

Program oceniania przedmiotu

ELEMENTY PRAWA W PRAKTYCE

W XLV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. ROMUALDA TRAUGUTTA W WARSZAWIE

I. Wstęp i ogólna charakterystyka programu

Prawo to jedna z dziedzin, które wymagają ciągłego śledzenia zmian, zwłaszcza, że dotyczą one każdego obywatela. Często zmieniające się przepisy wymagają ciągłej interpretacji, dlatego zajęcia, w czasie których poznawane i analizowane są podstawowe zagadnienia prawne, są dobrym uzupełnieniem programu każdej klasy liceum ogólnokształcącego.

Zajęcia te pozwolą młodzieży poszerzyć wiedzę na temat podstawowych praw i obowiązków każdego człowieka, a także na temat przestępstw i funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Wiedza zdobyta na tych zajęciach pomoże uczniom zapobiegać wykluczeniu prawnemu w dorosłym życiu a także podkreśli potrzebę zachowania porządku prawnego.

Przedstawiany program pozwoli zapoznać uczniów nie tylko z teorią prawa, systemami prawnymi czy ogólnymi pojęciami dotyczącymi prawa, ale także wyposaży ich w praktyczną wiedzę dotyczącą na przykład prawa pracy, prawa autorskiego, prawa własności czy praw konsumenta. Uczniowie będą poznawać, jak są tworzone przepisy prawne i jak je odczytywać. Zapoznają się z hierarchią aktów normatywnych oraz filozofią prawa i etycznymi problemami dotyczącymi kary śmierci, aborcji czy eutanazji. Nie zabraknie także ćwiczeń praktycznych, które pozwolą uczniom rozwiązywać problemy życia codziennego związane z prawem.

W niniejszym programie zawarto elementy ściśle prawnicze, które należą m.in. do: historii państwa i prawa polskiego, historii państwa i prawa powszechnego, do prawa rzymskiego, wprowadzenia do prawoznawstwa, do prawa konstytucyjnego, prawa karnego, prawa 2 cywilnego, prawa administracyjnego i innych. Trzeba szerokiego spojrzenia na wiele problemów, do wyjaśnienia których potrzebna jest wszechstronna wiedza i otwartość na zmiany. Należy przekazać uczniom to, że prawo jest dziedziną niezwykle dynamiczną, rozwijającą się, podlegającą licznym zmianom. Jednocześnie warto podkreślić, że od czasów rzymskich aż do czasów nowożytnych i współczesnych liczne zastępy prawników wypracowały idee, które stanowią trwałe fundament legislacyjny. Przykładem rzymska zasada *lex retro non agit* (łac. prawo nie działa wstecz) czy też oświeceniowa zasada trójpodziału władz.

II. Cele ogólne:

- uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli, wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je; jest otwarty na odmienne poglądy;
- uczeń rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania;
- uczeń współpracuje z innymi - planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego;
- uczeń wyjaśnia znaczenie prawa dla funkcjonowania demokratycznego państwa i rozpoznaje przypadki jego łamania;
- uczeń opisuje sposób i zakres działania organów władzy sądowniczej oraz organów ścigania w Rzeczypospolitej Polskiej;
- uczeń wyjaśnia podstawowe prawa człowieka, rozpoznaje przypadki ich naruszania i wie, jak można je chronić;

III. KRYTERIA OCENIANIA

1. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- 1) bieżące;
- 2) klasyfikacyjne:
 - a) śródroczne i roczne;
 - b) końcowe.

2. Bieżące, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się w stopniach według następującej skali:

1. celujący 6 cel
2. bardzo dobry 5 bdb
3. dobry 4 db
4. dostateczny 3 dst
5. dopuszczający 2 dop
6. niedostateczny 1 ndst

3. Pozytywnymi ocenami klasyfikacyjnymi są oceny ustalone w stopniach, o których mowa w pkt 1–5 tabeli.

4. Negatywną oceną klasyfikacyjną jest ocena ustalona w stopniu, o którym mowa w pkt 6 tabeli.

5. W ocenianiu bieżącym ustala się możliwość podnoszenia ocen znakiem "+" (plus) i obniżenia znakiem "-" (minus).

6. Stosuje się następujące wartości liczbowe stopni w procesie oceniania bieżącego według skali:

- 1) 1 (1,00) – ocena negatywna;
- 2) 2 (2,00), 2+ (2,50), 3- (2,75), 3 (3,00), 3+ (3,50), 4- (3,75), 4 (4,00), 4+ (4,50), 5- (4,75), 5 (5,00), 5+ (5,50), 6 (6,00) – oceny pozytywne.

7. Ustala się następujące przedziały procentowe odpowiadające poszczególnym ocenom bieżącym z prac ocenianych punktowo w przeliczeniu na procenty:

Ocena wyrażona liczbą Przedział procentowy

1. 0% – 49%
2. 50% – 61%
3. 62% – 75%
4. 76% – 89%
5. 90% – 98%
6. 99% – 100%

8. Roczna ocena klasyfikacyjna jest ustalana przez nauczyciela na podstawie osiągnięć ucznia z całego roku szkolnego (z pierwszego i drugiego półrocza łącznie).

Ostateczne roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych mogą być niższe od oceny przewidywanej, o której mowa w § 53 ust.1 pkt 8, jeśli uczeń uzyska kolejne oceny bieżące niższe niż ocena proponowana, z wyjątkiem proponowanej oceny dopuszczającej.

9. Oceny poziomu wiadomości i umiejętności ucznia powinny być dokonywane systematycznie, w różnych formach, w warunkach zapewniających ich obiektywność. \

10. Oceny te są jawne dla ucznia i jego rodziców oraz ustalone na podstawie znanych im kryteriów.

11. Zachowanie ucznia na lekcji nie może stanowić kryterium oceny poziomu wiadomości i umiejętności z danego przedmiotu.

12. Minimalna liczba ocen cząstkowych w półroczu wynosi dla przedmiotu realizowanego w wymiarze:

1) 1 godz./tygodniowo – 3 oceny;

2) 2 godz./tygodniowo i więcej – 4 oceny (w tym minimum dwie z dwóch prac klasowych).

13. Uczeń ma prawo do poprawy ocen cząstkowych zgodnie z trybem ustalonym przez nauczyciela zajęć edukacyjnych i przedstawionym na początku roku szkolnego.

14. Ustala się następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

1) formy ustne:

a) odpowiedzi (dialog, opis, streszczenie, opowiadanie, dyskusja i inne),

b) wypowiedzi na zajęciach (aktywność na zajęciach),

c) referat,

d) ustna prezentacja;

2) formy pisemne:

a) praca klasowa i sprawdzian (obejmuje większą partię materiału i trwa co najmniej jedną jednostkę lekcyjną),

b) kartkówka (obejmuje tematy z 3 ostatnich lekcji, a w przypadku zajęć z języka polskiego całość analizy i interpretacji lektury, i trwa do 15 minut),

c) zadanie domowe,

d) testy różnego typu,

e) prace samodzielne, np. graficzne (wykresy, plansze itp.);

3) praca w grupach;

4) projekt edukacyjny,

5) prezentacje indywidualne i grupowe,

6) pokaz,

7) formy sprawnościowe: a) obsługa komputera i innych środków komunikowania się, b) ćwiczenia praktyczne,

8) szczególne osiągnięcia przedmiotowe, np. konkursy, olimpiady, zawody sportowe itp.

9) opracowanie i wykonanie pomocy dydaktycznych,

10) wytwory pracy własnej ucznia,

11) aktywność na zajęciach,

12) przygotowanie do lekcji.

15. Nauczyciel może nagrodzić ucznia dodatkową oceną za inne formy aktywności, w tym za prace pozalekcyjne, np.: konkursy, olimpiady, zawody sportowe.

16. Sposoby sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia:

1) sprawdzanie osiągnięć i postępów ucznia cechuje:

- a) obiektywizm,
- b) indywidualizacja,
- c) konsekwencja,
- d) systematyczność,
- e) jawność;

2) sprawdziany, testy i prace klasowe zapowiadane są co najmniej na tydzień wcześniej; fakt ten powinien być odnotowany w dzienniku z datą powiadomienia o sprawdzianie;

3) kartkówka z 3 ostatnich lekcji może odbyć się bez zapowiedzi; 25. Zasady zgłaszania nieprzygotowania:

1) Uczeń może być jeden raz w półroczu nieprzygotowany do lekcji, jeżeli przedmiot jest realizowany jedną godzinę tygodniowo, w pozostałych przypadkach - 2 razy, z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych. Nieprzygotowanie uczeń musi zgłosić przed zajęciami.

2) Uczeń ma obowiązek niezwłocznie zgłosić nieprzygotowanie podczas sprawdzania listy obecności.

3) Nauczyciel odnotowuje fakt nieprzygotowania ucznia do lekcji w dzienniku, nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową. 4) Prawo nieprzygotowania zawieszono w styczniu i w czerwcu

17. W liceum obowiązują następujące normy dotyczące pisemnych prac sprawdzających:

1) terminy prac wpisywane są do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem (nie więcej niż jedna praca dziennie i nie więcej niż trzy prace w tygodniu, z zastrzeżeniem pkt 2);

2) jeżeli zaplanowana klasówka (sprawdzian) nie odbyła się z przyczyn obiektywnych, przeprowadza się ją w najbliższym możliwym terminie, nie uwzględniając limitu prac klasowych w tygodniu;

3) prace klasowe powinny być sprawdzone przez nauczyciela w terminie do 10 dni roboczych, omówione na lekcji i przedstawione uczniowi do wglądu. W przypadku języka polskiego oraz języków obcych może być wydłużony do 15 dni roboczych;

4) w dzienniku lekcyjnym nauczyciel umieszcza legendę dotyczącą zakresu wiadomości i umiejętności oraz innych form podlegających ocenie, za które wystawiane są oceny bieżące;

5) nauczyciel nie może przeprowadzić pracy klasowej, jeżeli poprzednia nie została oceniona i omówiona w klasie;

6) praca klasowa może obejmować tylko materiał przewidziany programem nauczania;

7) prace klasowe są zapowiedziane i poprzedzone lekcją powtórzeniową, podczas której nauczyciel zobowiązany jest podać uczniom zakres materiału objętego sprawdzianem;

8) krótkie sprawdziany (kartkówki), trwające do 15 minut i obejmujące materiał z 3 ostatnich lekcji, mogą być realizowane w dowolnym terminie, bez uprzedzenia. Kartkówka może być formą sprawdzenia zadania domowego, w tym znajomości lektury. Kartkówki winne być ocenione w terminie 7 dni i przedstawione uczniowi do wglądu;

9) praca klasowa i dłuższe sprawdziany są obowiązkowe;

10) uczeń nieobecny nie podlega ocenianiu; za ocenianą kompetencję w danym dniu wpisuje mu się „nb”, które nie jest liczone do średniej;

11) uczeń, który przedstawił usprawiedliwienie nieobecności na zapowiedzianym sprawdzianie pisemnym ma prawo do pisania sprawdzianu w dodatkowym terminie, nie przekraczającym dwóch tygodni od daty sprawdzianu;

12) w przypadku dłuższej nieobecności usprawiedliwionej (trwającej ponad siedem dni), uczeń ma prawo pisać sprawdzian w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie wcześniej niż po 5 dniach od dnia ustania absencji;

13) po każdej pracy klasowej nauczyciel wraz z uczniami dokonuje jej analizy uwzględniając poziom i postępy w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności odpowiednio w stosunku do wymagań;

14) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej, ma możliwość poprawy tej oceny w terminie do 14 dni od dnia, w którym nastąpiło omówienie wyników pracy; termin poprawy wyznacza nauczyciel dla grupy uczniów lub indywidualnie;

15) ocena niedostateczna oraz ocena uzyskana z poprawy zostają zapisane w dzienniku elektronicznym w nawiasie kwadratowym,

16) prace pisemne przechowywane są do końca roku szkolnego;

17) uczeń przygotowujący się do rejonowego etapu konkursu kuratorskiego lub wojewódzkiego (rejonowego) etapu olimpiady przedmiotowej: a) w ciągu 10 dni dydaktycznych przed powyższym etapem konkursu jest zwolniony z obowiązku przygotowania się do lekcji, odrabiania zadań domowych i pisania kartkówki, sprawdzianów i wypracowań, b) ma obowiązek uzupełnić braki nie później niż w ciągu 10 dni dydaktycznych po tym etapie konkursu;

18) uczeń przygotowujący się do wojewódzkiego etapu konkursu kuratorskiego lub centralnego (ogólnopolskiego) etapu olimpiady przedmiotowej: a) w ciągu 15 dni dydaktycznych przed powyższym etapem konkursu jest zwolniony z obowiązku przygotowania się do lekcji, odrabiania zadań domowych i pisania kartkówki, sprawdzianów i wypracowań, b) ma obowiązek uzupełnić braki nie później niż w 15 dni dydaktycznych po tym etapie konkursu.

18. Sprawdzone i ocenione prace pisemne są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom: 1) uczniowi na lekcji: zapoznanie z oryginałem, możliwość wykonania zdjęcia, skanu, kserokopii; 2) rodzicom/opiekunom prawnym w czasie dni otwartych, zebrań lub indywidualnych konsultacji, w siedzibie szkoły: zapoznanie z oryginałem, możliwość wykonania zdjęcia, skanu, kserokopii.

19. Na prośbę rodziców nauczyciel ustalający ocenę pracy ucznia powinien ją uzasadnić. Prośba może mieć formę ustną lub pisemną, w postaci wniosku do dyrektora. Uzasadnienie oceny przez nauczyciela może mieć formę ustną lub – jeśli tak określono we wniosku – pisemną.

20. Informacja ustna lub pisemna o postępach ucznia powinna zawierać, jeśli rodzic ucznia nie określi inaczej, następujące elementy: 1) co jest mocną stroną ucznia w ramach tego przedmiotu; 2) co jest jego słabą stroną wymagającą zwiększonego wysiłku; 3) jakie działania proponuje nauczyciel w celu wsparcia ucznia.

21. Wszystkie prace pisemne ucznia są przechowywane do końca roku szkolnego.